ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ
СТАРА ЗАГОРА
Вх. № 93-319/16.10 2019 г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Стайка Станева Лалева - Земеделски институт - гр. Стара Загора

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор"

Област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина

Професионално направление: 6.3. Животновъдство

Докторска програма: „Овцевъдство и козевъдство"

Тема: ПОДОБРЯВАНЕ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ТОРОВАТА ПОСТЕЛЯ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА БАКТЕРИАЛНО-ЕНЗИМНИ БИОСТИМУЛАТОРИ И АДСОРБЕНТИ В ЖИВОТНОВЪДНИ ФЕРМИ – ОВЦЕВЪДНИ, ГОВЕДОВЪДНИ И ПТИЦЕВЪДНИ

Докторант: асистент Васил Стоянов Василев - докторант в самостоятелна форма на обучение при Земеделски институт - гр. Стара Загора

I. Кратки биографични данни.

Васил Стоянов Василев е роден на 03.04.1980 г. в гр. Стара Загора. През 2004 г. се дипломира като бакалавър по „Екология и опазване на околната среда" в ПУ „Паисий Хилендарски', гр. Пловдив, а през 2005 г. завършва магистратура по „Управление и опазване на околната среда" в Тракийски университет- Стара Загора. От 2007 г. е назначен за научен сътрудник III ст. в Земеделски институт-Стара Загора

II. Актуалност на разработката.

Разработваният в дисертационния труд проблем е изключително актуален не само у нас, но и в световен мащаб. Животновъдният сектор се счита за един от основните източници на замърсяване, водещ до глобално затопляне (в случай на емисии на ПГ), замърсяване на водата и почвата и загуба на биологично разнообразие. Мащабът на тези въздействия е тясно свързан с управлението и състава на животинския тор. Емисиите на газове (NH3, CH4, N2O) са резултат от разграждането на животински тор, съдържащ въглерод и азот и се отделят, както в сградите, така и при последващо съхранение и по време на разпръскването му в почвата. Замърсяването на водата с нитрати (NO-3) или с фосфор (P) в определени райони с интензивно животновъдство възниква от

разпространението на оборски тор, богат на N и P извън капацитета на земята. Излишъкът от азот и фосфор не се използва от растенията или почвата и се измива чрез повърхностно оттичане, което води до еутрофикация на водните източници.

Голямата променливост на методите на управление в животновъдството подчертават необходимостта от подробни данни, свързани с инвентаризациите на газовите емисии или движението на N и P. Най-общо, инвентаризациите и екологичният анализ на животновъдните ферми се нуждаят от данни за животните, експлоатацията на стопанството, нивото на оборския тор, методите за обработка на оборския тор и неговия състав (концентрация на азот, фосфор и органични вещества). Именно придобиването на такива данни, отразяващи различни практики за управление на оборския тор, и прилагането му в различни страни могат да бъдат в основата на разработване и прилагане на ефективни политики за ограничаване негативното въздействие на животновъдството върху околната среда.

Представеният дисертационен труд допълва проучванията за възможностите за обработка на оборския тор и неговото приложение

III. Аналитична характеристика на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд е структуриран правилно и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане в ССА. Общият обем е 117 страници с 37 фигури и 19 таблици, които са много добре оформени. Разделите са добре структурирани. Прави впечатление задълбочената дискусия на получените данни и подкрепата им с изследвания на други автори.

Литературният преглед е изчерпателен и обхваща 233 източника, от които 8 на кирилица и 225 на латиница. Структурирането и интерпретацията на ползваните материали показва задълбоченост и познаване на разработвания проблем. Литературният преглед е оформен в 4 основни точки, като към всяка има подточки, което е позволило на докторанта да обхване почти всички аспекти на дискутираната тема. Разделът завършва със заключение, на което се базира формулираната цел и задачите за нейното осъществяване.

Цел, задачи и методи на изследване

Целта е формулирана точно и ясно. За нейното изпълнение са поставени 4 задачи, които са прецизирани добре.

Избраната методика от дисертанта съответства на приетите методи, прилагани при анализ на торова постеля, описани са подробно прилаганите бактериално-ензими добавки и адсорбенти. Методичната постановка за провеждане на опитите гарантира обхватност на получените резултати. Използваната апаратура позволява да се направи точен и прецизен анализ. Обработката на получените данни е извършена с подходящ за целта софтуер.

Резултати и обсъждане

Този раздел е в седем части, съответстащи на поставените задачи. Прави впечатление доброто онагледяване на получените резултати в таблици и графики. Добрата осведоменост на Васил Василев по разработвания проблем му дава възможност за точна и прецизна интерпретация на получените резултати, както и подкрепата им с изследвания на други автори. Всеки раздел завършва с обобщение по дискутирания проблем.

Получените резултати са обобщени в 11 извода, съответстващи на поставените задачи и отразяващи получените резултати, както и две препоръки за практиката.

IV. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Научните публикации са три, в които докторантът е водещ автор. Две от тях са отпечатани в списание „Животновъдни науки“, а една е представена на Международна научна конференция и публикувана в електронен вариант.

Представеният автореферат отразява съдържанието на дисертационния труд и отговаря на изискванията.

V. Заключение

Рецензираният дисертационен труд отговаря по обем и качество на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и Правилника на ССА.

В резултат на направения анализ, давам положителна оценка на разработения дисертационния труд и считам за основателно да предложа Васил Стоянов Василев да придобие образователната и научна степен „Доктор“ в научна област по докторска програма „Овцевъдство и козевъдство“ в професионално направление 6.3. Животновъдство и област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди на Васил Стоянов Василев образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Овцевъдство и козевъдство“.

16.10.2019г. **Изготвил становището:.....**

гр. Стара Загора **/проф. д-р С. Лалева/**